

श्री भगवान
अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक
(अर्थसंकल्प नियोजन व विकास)

अ.शा.पत्र क्र. कक्ष-१/मगारो/प्र.क्र.२३/१२२८/२०१३-१४

प्रधान मुख्य वनसंरक्षक,
महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे कार्यालय

नागपूर ४४० ००१, दिनांक २१/९/२०१३

विषय: नैसर्गिक पुर्ननिर्मितीची कामे करण्याबाबत.

- संदर्भ: १. प्रधान मुख्य वन संरक्षक (उत्पादन व व्यवस्थापन), म.रा., नागपूर यांचे पत्र क्रमांक Desk-14/WP/C.No.561 (08-09)/338, Dt. 2/7/2010.
२. शासन निर्णय नियोजन विभाग क्रमांक मगारो २०११/प्र.क्र.१३०/रोहयो १०अ, दिनांक २८/१२/२०११.
३. प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन बल प्रमुख), म.रा., नागपूर यांचे पत्र क्रमांक कक्ष १४/काआ/तांस/प्र.क्र. २/१४०४/११-१२, दिनांक ८/२/२०१२.

प्रिय श्री.

सहाय्यित नैसर्गिक पुर्ननिर्मितीचे काम करण्याबाबत उपरोक्त शासन निर्णय व वरील संदर्भीय पत्रान्वये सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहे. सदर पत्र व्यवहारात सहाय्यित नैसर्गिक पुर्ननिर्मितीचे काम करण्यासाठी कार्यपध्दतीबाबत सविस्तर सूचना देण्यात आल्या असून सदर सूचनाचे काटेकोरपणे पालन करण्याची दक्षता घेण्यात यावी.

२. नैसर्गिक पुर्ननिर्मितीचे पूर्व पावसाळी कामे सर्व साधारण ऑक्टोबर महिन्यापासून सुरु करण्यात येते. सदर कामे करण्यासाठी कार्य आयोजनानुसार विहित करण्यात आलेल्या क्षेत्राचे सर्वेक्षण व सिमांकन करून, जागेवर वनक्षेत्राचा १०० मीटर X १०० मीटर आकाराचे ग्रिड टाकून उपचार नकाशा तयार करणे आवश्यक आहे. मंजूर उपचार नकाशानुसारच कामे राबवायचे आहे. नैसर्गिक पुर्ननिर्मितीसाठी नैसर्गिकरीत्या बीयापासून उगवलेल्या रोपांना उपचार देणे, रोपाभोवती १ मीटर व्यासाचे माती काम करणे, नैसर्गिक रोपांच्या वाढीमध्ये अडथळा करणाऱ्या अनावश्यक झाडे काढणे, फुटव्यापासून निर्मित रोपांचे एकेरीकरण करणे, जल व मृद संधारण इत्यादी कामे ३१ मार्च पर्यंत पूर्ण करणे आवश्यक आहे. परंतु महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना अंतर्गत कामे करतांना मजूरांची उपलब्धता लक्षात घेता सदर काम १५ मे पर्यंत पूर्ण करावे व त्यानंतर सदर काम करणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

३. उपरोक्त सूचनांच्या अमलबजावणीबाबत क्षेत्रीय स्तरावर विविध ठिकाणी कार्यशाळा / बैठक आयोजित करून सखोल चर्चा करून क्षेत्रीय अधिकारी व कर्मचारी यांना सदर सूचनेबाबत रामजावून सांगावे. त्यानंतरच कामे सुरु करण्यात येईल याची खात्री करावी.

४. सहाय्यित नैसर्गिक पुर्ननिर्मितीचे काम योग्यरीत्या केले जाते याकरीता विविध स्तरावर क्षेत्रीय अधिकारी यांनी कामाचे निरिक्षण करणे आवश्यक आहे. याकरीता उपवनसंरक्षक, सहाय्यक वनसंरक्षक इत्यादी अधिकाऱ्यांचे क्षेत्रीय तपासणी करीता आपण मापदंड ठरवून त्यांच्या अमलबजावणी करीता पाठपूरावा करावा.

२१६५५-२६३-५. १, २, ९. ३-५१
कायानु ५०१.

आपला

०१८
२१/९/१३
२१-०९-२०१३
(श्री भगवान)

मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) सर्व

प्रतिलिपी - प्रधान मुख्य वन संरक्षक (उत्पादन व व्यवस्थापन), नागपूर यांना माहितीस सादर.

प्रतिलिपी - अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (कार्य-आयोजना), नागपूर / पुणे यांना माहितीकरिता.

प्रतिलिपी - मुख्य वन संरक्षक व क्षेत्र संचालक, ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर / मेळघाट
व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती / पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर यांना माहिती व उचित कार्यवाहीस.

प्रतिलिपी - मुख्य वन संरक्षक (मूल्यांकन), म. रा., नागपूर यांना माहितीकरिता.

65

D-8

**Office of the Principal Chief Conservator of Forests
(HOFF) Maharashtra State, Nagpur**

संख्या (मुद्रांकित)
14 2010

Conservator of Forests No.Desk-14/WP/C.No.561(08-09)/³³⁸10-11
Central Office Unit Nagpur-440 001, Dated **2 JUL 2010**
R No. 850
Date 15/7/10

Send copy to all offices to inform

To,
Chief Conservator of Forests (T) (All)
Conservator of Forests (T) (All)

Sub: Implementation of Working Plan-Laying of 100 m x 100 m
Grids in coupes for preparation of accurate Treatment Map -
Regd

Ref: This office letter No. Desk 14/ WP/ 561(08-09)/439/09-10
dated 17th August 2009

Working Plans prescribes preparation of Treatment Maps and classifying coupe areas into A (Protection areas); B (Under-stocked areas); C (Pole crops) and D (Well stocked areas) type areas. Some times B areas are further classified into B1, B2 and D areas into D1, D2 depending on whether adequate root stock/natural regeneration is available or not.

2) At present, this classification of coupe areas in A, B, C and D type areas is being done ocularly except in Teak Plantation WC. Treatment Maps prepared by this method are not accurate and hence accurate planning and estimation of funds required for WP implementation is difficult. As the prescriptions depend on type of area, incorrect area estimation and Treatment Map leads to over/under estimation of funds required. As the coupes are only divided into sections which are quite large it also makes monitoring of Natural Regeneration and other works difficult.

FF
15/07/10

3) Presently laying of 100 m x 100 m grids are done in Teak Plantation Working Circle (TPWC). In Plantations 100 m x 50 m grids are laid along the base line. The system of laying of grids for preparation of Treatment Maps in SCI and IWC is incorporated in WP of West Melghat Division. A committee was constituted under Chairmanship of APCCF (P&M), vide PCCF's letter No. Desk 14/WP/ C No 561/08-09/119 dated 26-05-09, to deliberate on utility of laying of 100 m x 100 m grids for preparation of Treatment Map as proposed in DWP of Buldhana Division. The Committee held meeting on 6-08-2009 and after detailed deliberation decided that *laying of grid shall be done after classifying areas into various treatment types and not the other way round (dividing entire area in grids and then deciding treatment types) as proposed by WPO. Laying of grid shall be done only in B, C and D type areas. In B1 areas grid of 1 ha size shall be laid. In B2 areas, where plantations are prescribed, grids of 0.5 ha size shall be continued as being followed at present. In C and D type areas grids of 1 ha size shall be laid. The grid wise enumeration and marking will be done and grid wise record will be maintained.* The copy of the minutes of meeting dated 17th August 2009 is enclosed for ready reference.

4) The above system is being practiced in some of the Divisions, however, considering the advantages of grid wise working it has been decided to follow grid system of working for coupes throughout the State **from the year 2010-11.** The summary of this is as under:-

a) Treatment map will be prepared on graph paper in 1:5000 scale. Laying of grids in B, C and D type areas shall be done after classifying areas into various treatment types. In B1 areas grids of 1 ha size shall be laid. In B2 areas, where plantations are prescribed, grids of size 0.5 ha shall be laid. In C and D type areas grids of 1 ha size shall be laid.

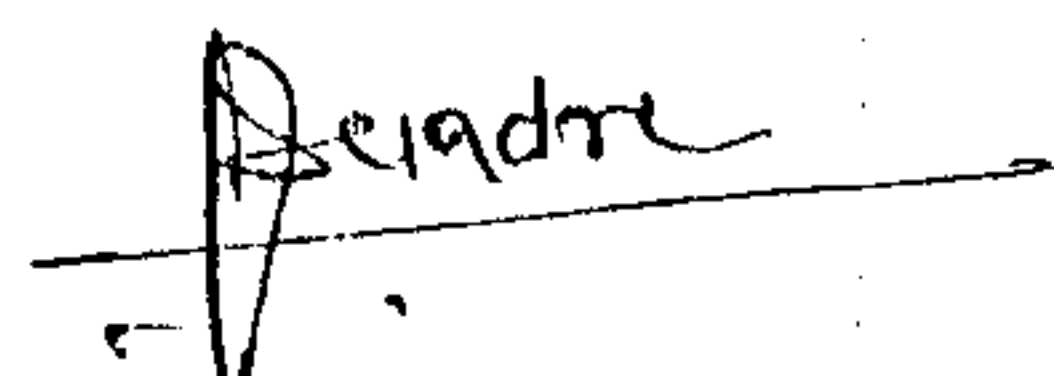
b) Grid wise record of enumeration and marking will be maintained. In remarks column of marking register, reasons for

marking such as mature, dead, malformed, live high stump, singling of coppice shoot etc. will be recorded. Grid wise record of operations mentioned under Natural Regeneration e.g. tending, root stock management, singling of coppice, weeding etc shall be maintained.

c) An expenditure of 1 MDs per hectare shall be sanctioned for laying of 100 m x 100 m grids, wherever no specific provision is made for this purpose in WP.

5) All the WPs under revision shall incorporate this system in future.

Draft approved by
A.P.C.C.F.(P & M.), MS, Nagpur

Additional Principal Chief Conservator of Forests
(Production & Management)
Maharashtra State, Nagpur

Copy submitted with compliments to :

- 1. Addl. Principal Chief Conservator of Forests (H.R.M.), (B.P.&D.)

Copy forwarded to:

- 2. Chief Conservator of Forests (Working Plans), Pune/Nagpur
- 3. Chief Conservator of Forests (Evaluation & Nationalisation) M.S. Nagpur

Copy forwarded to:

- 4. Conservator of Forests (Working Plans), (All) / Conservator of Forests, Central Evaluation Unit, Nagpur

Copy forwarded to:

- 5. Shri Krishna Mohan,
Chief Conservator of Forests (T), Nagpur
Shri Rambabu,
Conservator of Forests (T), Nagpur
- 6. Dy. Conservator of Forests, Evaluations (all)

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी
योजनेंतर्गत वन विभागामार्फत सहाय्यित
नैसर्गीक पुनर्निर्मातीची (Aided Natural
Regeneration) कामे घेण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक मग्रा० २०११/प्र.क्र.१३०/रोहयो १०अ

मंत्रालय मुंबई-४०००३२.

दिनांक: २८ डिसेंबर, २०११

- वाचा:-** १) शासन परिपत्रक, नियोजन विभाग क्रमांक मग्रा० २०११/प्र.क्र. ८४/रोहयो-१, दि. १/११/२०११
२) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्रमांक मग्रा० २०११/प्र.क्र.८५/रोहयो-१, दि. ३/११/२०११

प्रस्तावना

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी अधिनियमानुसार घ्यावयाच्या कामांमध्ये वनीकरणाची कामे महत्त्वपूर्ण आहेत. वनीकरणाची कामे मजुरी प्रवण कामे आहेत. या कामांमुळे जंगलाच्या परिसरातील मुख्यतः अनुसूचित जाती/जमातीच्या लोकांना मोठ्या प्रमाणात रोजगार उपलब्ध होतो. महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेचा उद्देश अकुशल मजुरांना मजुरी उपलब्ध करून देणे हा आहे. वन विभागातर्फे सहाय्यित नैसर्गीक पुनर्निर्माती प्रकल्प राबविण्यात येत असून या प्रकल्पांतर्गत नैसर्गीक पुनर्निर्मातीवर भर देण्यात आला आहे. नैसर्गीक रोपांचे संगोपन व संरक्षण करण्याची योजना आहे. नैसर्गीकरीत्या बियांपासून उगवलेल्या रोपांची निंदणी केल्यास व त्यास मातीचा भर घालून आवश्यक खताचा पूरवठा करून त्यांचे गुरे व आगीपासून संरक्षण केल्यास चांगली वने निर्माण करता येतील. सदर प्रकल्प महत्त्वपूर्ण व मजुरी प्रवण असल्यामुळे महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेंतर्गत घेण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेंतर्गत वन विभागाच्या जमीनीवर वन विभागामार्फत सहाय्यित नैसर्गीक पुनर्निर्माती कार्यक्रम घेण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असून त्यासाठी तांत्रिक व आर्थिक मापदंडास पूढील प्रमाणे मान्यता देण्यात येत आहे. सविस्तर दर पत्रक सोबतच्या **परिशिष्ट अ** मध्ये देण्यात आले आहे.

सहाय्यित नैसर्गीक पुनर्निर्माती अंदाजपत्रक (मजुरीचा दर रु. १२७/- प्रमाणे)				
बाब	तांत्रिक मापदंड			आर्थिक मापदंड
	रोपे संख्या प्रति हेक्टर	अंतर (मिटर)	खड्डे आकार (मिटर)	
ज्या ठिकाणी नैसर्गीक पुनर्निर्माती कमीत कमी ४२५ रोपे प्रति हेक्टर आहे, अशा रोपांची निंदणी करणे व प्रति हेक्टर २०० रोपे लागवड करण्याकरिता अंदाजपत्रक	६२५	निरंक	०.४५x०.४५x०.४५ (२०० खड्डे)	रूपये ५०,३०३/- म्हणजेच रूपये ८०.४८ प्रति रोप

सहाय्यित नैसर्गीक पुनर्निर्माती कार्यक्रमाची कार्यपद्धती व प्रमुख वैशिष्टे

१. वन विभागा मार्फत वन जमिनीवर प्रकल्प राबविण्यात यावा. उपवन संरक्षक यांनी काम सुरू झाल्यानंतर दर महिन्याला प्रकल्पाचे निरीक्षण करावे.
२. दिनांक ३ ऑगस्ट २०११ च्या शासन निर्णया प्रमाणे महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेच्या यंत्रणानमार्फत करावयाच्या कामांसाठी रूपये २५ लाख पर्यंत तांत्रिक मान्यता संबंधित विभागाच्या तांत्रिक अधिकाऱ्याने व प्रशासकिय मान्यता तहसिलदाराने देण्याबाबत आदेश आहेत. तथापी सदर कार्यक्रम राबविणे तांत्रिक दृष्ट्या उच्च दर्जाचे व क्लिष्ट काम असल्याने या प्रकल्पावर वरिष्ठ श्रेणिच्या अधिकाऱ्याचे निरीक्षण आवश्यक आहे. हि बाब लक्षात घेऊन रूपये १० लाख पर्यंतच्या कामांसाठी तांत्रिक मान्यता सहाय्यक वन संरक्षक यांनी व प्रशासकिय मान्यता तहसिलदार यांनी द्यावी. रूपये १० लाख पेक्षा अधिक रकमेच्या कामांना तांत्रिक मान्यता उप वन संरक्षक यांनी व प्रशासकिय मान्यता जिल्हाधिकारी यांनी द्यावी.
३. दिनांक २७ मे, २०११ च्या शासन निर्णयाद्वारे यंत्रणाद्वारे कामे करण्यासंदर्भात दिलेल्या मार्गदर्शक सुचना व कार्यपद्धतीचे पालन करावे.
४. काम घेण्यासाठी ग्राम पंचायत/ग्रामसभेचा ठराव व मान्यता आवश्यक आहे. एकापेक्षा जास्त ग्रामपंचायत हद्दितील काम असल्यास पंचायत समितीची मान्यता आवश्यक आहे.
५. केलेल्या कामावर खर्च झालेल्या रक्कमेनुसार प्रशासकीय खर्चाची रक्कम तहसिलदार यांनी वेळेवर वन विभागास प्रदान करावी. जस जसा खर्च होत जाईल त्या प्रमाणात नियमितपणे प्रशासकीय खर्चाचे प्रदान करावे.
६. सहाय्यित नैसर्गीक पुनर्निर्मातीची कामे कमीत कमी १० हेक्टर व जास्तीत जास्त ५० हेक्टर पर्यंत मर्यादित असावी. तथापी ५० हेक्टर पेक्षा जास्त क्षेत्र असल्यास दोन प्रकल्प समजून काम करावे.
७. या प्रकल्पाचा प्रती हेक्टरी खर्च रु. ५०,३०३/- इतका ठरविण्यात येत आहे. (परिशिष्ट -अ प्रमाणे). त्यामध्ये सर्व कामांचा अंतर्भाव आहे. तथापी प्रत्यक्ष प्रकल्प क्षेत्राच्या रचनेनुसार, अस्तित्वात असलेल्या रोपांच्या संख्येनुसार व लागवड करावयाच्या संख्येनुसार सर्व प्रकारच्या उपचारांची आवश्यकता नसल्यास त्याप्रमाणात प्रकल्पाचा प्रती हेक्टरी खर्च कमी होईल. एखाद्या प्रकल्पासाठी आवश्यक असलेल्या उपचारानुसार प्रति हेक्टरी खर्चाची गणना करावी.
८. तांत्रिक मान्यता देणाऱ्या अधिकाऱ्याने त्या प्रकल्पासाठी आवश्यक असलेली कामे मंजूर कार्य आयोजनेप्रमाणे (Working Plan) असल्याचे प्रमाणीत करावे.
९. नैसर्गीक पुनर्निर्मातीसाठी निवडलेल्या रोपांना पुरेशा प्रमाणात सुर्यप्रकाश मिळणार असल्याचे प्रमाण पत्र तांत्रिक मान्यता देणाऱ्या अधिकाऱ्याने द्यावे.
१०. वन विभागाने सदर योजनेखाली निवडलेल्या वनक्षेत्रास उपचार देण्याकामी व अनुषंगीक बाबींच्या संबंधात स्वतंत्र कार्यकारी मार्गदर्शक सुचना कार्यान्वयीन यंत्रणे करीता निर्गमित कराव्या. त्यामध्ये खालील बाबींचा समावेश असावा.

अ) या योजनेखाली उपचार देण्यासाठी फुटव्यापासुन आलेल्या रोपांचा विचार न करणे.

ब) या योजनेखाली निवडलेल्या वनक्षेत्रात जंगल घनता ४० टक्के पेक्षा कमी असावी.

क) जंगल सघन नसावे म्हणजेच वाढता साठा (Growing stock) व असलेली झाडे कमी प्रमाणात असावी.

ड) उपचार देण्यासाठी निवडलेल्या रोपांची पसंती क्रमानुसार प्रजाती स्पष्टपणे नमुद करावी.

मग्नारोहयो अधिनियमानुसार आवश्यक बाबी.

१. ग्राम सभेचा ठराव.
२. जॉबकार्ड धारक मजुरांकडूनच काम करून घ्यावे.
३. हजेरीपत्रक ठेवणे आवश्यक आहे.

४. दर आठवड्याला मोजमाप नोंद करणे आवश्यक आहे .
५. दर १५ दिवसांची मजुरांच्या बँक/पोष्ट खात्यावर मजुरी जमा करणे आवश्यक आहे.
६. कंत्राटदारांमार्फत काम करणे अनुज्ञेय नाही.
७. कामात पारदर्शकता असण्यासाठी सामाजिक अंकेक्षण व्हावे.
८. केलेल्या कामाची नोंदणी MIS वर करणे.

पारदर्शकतेच्या दृष्टीने आवश्यक गोष्टी

१. प्रकल्प सुरू करण्यापूर्वी.

- अ) काम सुरू करण्यापूर्वी स्वच्छ फोटो काढण्याची कार्यवाही वन विभागाने करावी. शक्यतो डिजीटल कॅमेराद्वारे तारीख व वेळेसह.
- ब) खालील अधिकारी फोटो काढतेवेळी प्रकल्पस्थळी हजर असावेत व फोटोमध्ये त्यांचा सहभाग असावा.
  १. स्थानीक वन अधिकारी
  २. तहसिलदार किंवा त्यांचे प्रतिनिधी म्हणून नायब तहसिलदार/अव्वल कारकून/मंडळ अधिकारी या पैकी एक अधिकारी.
  ३. ग्रामपंचायत प्रतिनिधी जसे सरपंच/ग्रामपंचायत सदस्य/ग्राम सेवक किंवा ग्राम रोजगार सेवक यापैकी एक.
- क) प्रकल्पाबाबत तपशिलवार टिप्पणी वन अधिकाऱ्याने तयार करावी व अन्य उपस्थित अधिकाऱ्यांनी त्यावर स्वाक्षऱ्या कराव्यात. त्याची एक प्रत वन विभागाकडे व दुसरी प्रत प्रशासकीय मान्यता देणारे तहसिलदार यांचेकडे ठेवावी.
- ड) प्रकल्प स्थळाचे अक्षांश/रेखांश नोंदविण्याची कार्यवाही वन विभागाने करावी, जेणेकरून ते प्रकल्प स्थळ निश्चित करणे सुलभ होईल.

२. प्रकल्पाचे काम चालू असताना.

प्रकल्प चालू झाल्यानंतर दोन वर्षांनी वरील 'अ' व 'ब' प्रमाणे कार्यवाही वन विभाग, तहसिल कार्यालय व ग्राम पंचायतीच्या अधिकाऱ्यांनी पुन्हा करावी.

३. प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर

प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतरही वरील प्रमाणे सर्व कार्यवाही पुन्हा करावी.

सदर कार्यक्रम राबवितांना उपरोक्त अटी व शर्तीचे काटेकोर पणे पालन करण्याची जबाबदारी महसुल व वन विभागाची राहिल. तसेच केलेल्या कामाचे तात्काळ पर्यवेक्षण करण्याची जबाबदारीही संबंधित अधिकाऱ्यांची राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०११२२८०५५३३५१२३५००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने.

वि. गिरीराज
(वि. गिरीराज)
प्रधान सचिव

प्रती,

मुख्यसचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय मुंबई- ४०० ०३२,
प्रधान सचिव (वने) महसुल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई- ४०० ०३२,

सचिव, (ग्राम विकास) ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय मुंबई- ४०० ०३२, (प्रसिध्दी करीता)
 प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, नागपूर
 सर्व विभागीय आयुक्त,
 सर्व जिल्हाधिकारी,
 सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
 सर्व सहसंचालक सामाजिक वनीकरण वृत्ते, पुणे, कोकण वृत्त ठाणे, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती,
 नागपूर.
 सर्व विभागीय वनसंरक्षक
 सर्व उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण
 विभागीय कृषी सहसंचालक, ठाणे, पुणे, कोल्हापूर, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर, लातूर,
 सर्व अधिक्षक कृषी अधिकारी,
 उपसचिव, (रोहयो समिती) महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई,
 सर्व उप सचिव /अवर सचिव /कक्ष अधिकारी (मग्रारोहयो), नियोजन विभाग,मंत्रालय, मुंबई ३२,
 निवडनस्ती, कार्यासन रोहयो-१०-अ, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.

परिशिष्ट-अ

वर पत्रक

सहाय्यत नैसर्गिक पुनर्निर्मिती

ज्या ठिकाणी नैसर्गिक पुनर्निर्मिती कमीत कमी ४२५ रोपे प्रती हे. आहे अश्या ठिकाणासाठी प्रति हेक्टर २०० रोपे लागवड नमुना

प्रति हेक्टर कामाचा तपशील

मजूरीचे दर रु.१२७/- म. दि. प्रमाणे

लागवड रोपे २०० + ४२५ नैसर्गिक रोपांचे संगोपन

पूर्व पावसाळी कामे

अ.क्र.	कामाचा तपशील	मनुष्य दिवस	मजूरी	साहित्य पुरवठा	रक्कम
१	सर्वेक्षण व सिमांकन करणे (४ लहान दगाडांची रस उभारण्यासह करणे)	१.००	१२७.००	५०.००	१७७.००
२	१०० मीटर X १०० मीटर आकाराचे ग्रीड टाकून आखणी करणे व उपचार नकाशा तयार करणे	१.००	१२७.००	५०.००	१७७.००
३	ग्रीड निहाय नैसर्गिक सौल्यवान प्रजातीच्या रोपट्यांची मोजणी करून नोंदी घेणे व रोपांना रंग पट्टा लावून प्रजाती निहाय नोंद घेणे	३.५०	४४४.५०	६०.००	५०४.५०
४	फुटव्यापासून निर्मित रोपांचे एकरीकरण करणे, कट बँक करणे, नैसर्गिक रोपांना आलेले अनावश्यक डोळे काढणे, अनावश्यक फांद्या रोपांना हजेरा न होता काढणे आणि रोपाभोवती १ मी. व्यासाचे माती काम करणे तसेच नैसर्गिक रोपांच्या वाढीमध्ये अडथळा करणाऱ्या अनावश्यक वेली तसेच इतर झाडोरा काढणे	१०.००	१२७०.००	०.००	१२७०.००
५	जल व मृद संयारणाची कामे करणे	३१.००	३९३७.००	०.००	३९३७.००
६	रोपवन क्षेत्रा समोवती गुरे प्रतिबंधक घड खोदणे (१.२०X०.६०X१.०० मी. खोली) खोदलेली माती निवेशा प्रमाणे १ मी. अंतरापर्यंत व १ मी. उंची पर्यंत नेवून टाकणे/ पसरविणे व संलग्न ताल करणे, घरपरिमिती-१०२ इ.मी. प्रति हेक्टर माती काम १२७.५० घ.मी. प्रति हेक्टर. (१० हेक्टर पैक्षा जास्त क्षेत्र असल्यास फक्त वनांच्या सरहद्दीवर आवश्यकतेनुसार)	८२.५७	१०४८६.३९	५०	१०५३६.३९
७	आखणी करणे २०० खडे (प्रती ५० खडे ०.१३ म.दि.+सा.पु.२.२४)	०.५२	६६.०४	८.९६	७५.००
८	खडे खोदणे २०० खडे ४५ X ४५ X ४५ से.मी. १०० खड्यासाठी ६.६० म.दि.	१३.२०	१६७६.४०	०.००	१६७६.४०
९	ऑक्टो ते मार्च रोपवाटिका खर्च २०० + ४० = २४० रु.६.२९ प्रती रोप (मजूरी ४.४५+सा.पु.१.७६)	८.४०	१०६६.८०	४२२.४०	१४८९.२०
१०	रोपवन संरक्षण ६ महिने-१० हेक्टर साठी १ मजूर	१८.२५	२३१७.७५	०.००	२३१७.७५
११	जाळ रेषा घेणे	२.००	२५४.००	०.००	२५४.००
	एकूण	१७१.४४	२१७७२.८८	६४९.३६	२२४१४.२४
	आवृत्तिक खर्च ३.० टक्के			६७२.४३	६७२.४३
	मजूर कल्याण ४.० टक्के			८९६.५७	८९६.५७
	एकूण एकूण	१७१.४४	२१७७२.८८	२२१०.३६	२३९८३.२४

म्हणजेच रु.२३९८३/-

प्रथम वर्षीय कामे

अ.क्र.	कामाचा तपशील	मनुष्य दिवस	मजुरी	साहित्य पुरवठा	एककम
१	एथिल से जून रोपवाटिका खर्च ३०० + ४० = ३४०	२.०९	२६५.४३	५०५.६०	३०९.०३
२	रोपवाटिका खर्च ४० मर्यादीत भरणे द्वितीय वर्ष	९.५९	९०९.९३	९९२.८०	३९४.०३
३	खडे भरणे २०० खडे	३.३२	४२९.६४	०.००	४२९.६४
४	रोपांची वास्तव्या रोपवन क्षेत्रापर्यंत प्रती रोप ८.५ प्रमाणे	०.००	०.००	२४०.००	२४०.००
५	रोपे लागवडी खर्च सिरमोडने यंत्रयुक्त	३.००	३८९.००	०.००	३८९.००
६	मराठी भरणे २० ५६	०.८०	९०९.६०	०.००	९०९.६०
७	निंदणी करणे ३ वेळा म.माली करण म नी व्यावसाय, २०० + ४२५ रोपे १०० रोपांसमयी ३.५० म. दि	२९.५५	२४६३.५२	०.००	२४६३.५२
८	१ वेळा निंदणीच्या वेळी रोपाला खत देणे प्रति रोप ०.४५ प्रमाणे	०.००	०.००	२८९.२५	२८९.२५
९	जल म मूख संयंत्रणाची कामे केलेल्या ठिकाणी नियंत्रणाची वेवणी करणे	२.००	२५४.००	५०.००	३०४.००
१०	रोपवन संरक्षण -१२ महिने-१० हेक्टर साठी ५ मजुर	३६.५०	४६३५.५०	०.००	४६३५.५०
११	खात देणे वेवणी	२.००	२५४.००	०.००	२५४.००
	एकूण	७३.०६	९२४८.६२	७८५.६५	९००६८.२४
	आवृत्तिक खर्च ३.० टक्के		०.००	३०२.०५	३०२.०५
	मजुर कल्याण ४.० टक्के		०.००	४०२.७३	४०२.७३
	एकूण एकूण	७३.०६	९२४८.६२	१४९०.४३	९०७७३.०५

मूलाखेव रु०५००३/-

द्वितीय वर्षीय कामे

अ.क्र.	कामाचा तपशील	मनुष्य दिवस	मजुरी	साहित्य पुरवठा	एककम
१	एथिल से जून रोपवाटिका खर्च ४० रोपे	०.४८	६०.९६	०.००	६०.९६
२	मराठी भरणे २० ५६ + रोपांची वास्तव्या रोपवन क्षेत्रापर्यंत	०.८०	९०९.६०	९६.००	९९५.६०
३	निंदणी करणे ३ वेळा म.माली करण म नी व्यावसाय, २०० + ४२५ रोपे १०० रोपांसमयी ३.५० म. दि	२९.५५	२४६३.५२	०.००	२४६३.५२
४	रोपवन संरक्षण -१२ महिने-१० हेक्टर साठी ५ मजुर	३६.५०	४६३५.५०	०.००	४६३५.५०
५	खात देणे वेवणी	२.००	२५४.००	०.००	२५४.००
	एकूण	७५.३३	७०३६.५४	९६.००	७०५२.५४
	आवृत्तिक खर्च ३.० टक्के		०.००	२९९.५०	२९९.५०
	मजुर कल्याण ४.० टक्के		०.००	२८२.९०	२८२.९०
	एकूण एकूण	७५.३३	७०३६.५४	५०९.४०	७५७६.९४

मूलाखेव रु०५००३/-

